

Ime pokojnega Janka Pučnika bo ostalo nepreklicno povezano s temeljni hidrometeorološke dejavnosti v Sloveniji, pa tudi Jugoslaviji nasploh, njegova pisana beseda pa bo tudi v bodoče širila duhovna obzorja ljudi in jih osveščala o povezanosti dogajanja v ozračju z življenjem na Zemlji. Za vse, kar nam je dal in zapustil, smo mu hvaležni.

Miran Borko

Umrl je Ivan Selan (1902 — 1981)

Sredi plodnega dela in poln delovnih načrtov je umrl v 79. letu znani slovenski kartograf Ivan Selan.

Ivan Selan je bil rojen v Savljah pri Ljubljani. Šest razredov osnovne šole je obiskoval na Ježici, zadnja dva razreda pa v Komendi. V bližnjih Suhadolah je dedoval kmečko posestvo z 20 hektarji.

Pri 16. letih je s prijatelji načrtoval izlet na Grintavec. V ta namen si je na seniku, kjer je poleti spal in kjer je imel tudi svojo mizo in knjige, narisal podroben zemljevid gore in poti na njo. Najbrž je že v zgodnjih mladostnih letih razmišljal, kako bi zadostil svojim željam po risanju in kako bi opozoril nase. Njegov prvi zemljevid, ki ga je izdelal pred 63. leti, je prišel pred oči učitelja Vuge iz Komende. Ta je takoj opazil njegov izreden dar in mu je naročil izdelavo zemljevida okolice šole in občine Komenda. Učitelj mu je čestital k izvrstno izdelanemu zemljevidu ter mu s kolegi priredil manjšo slovesnost. Pozneje je narisal še Dravsko banovino. Vaški učitelj je Selanove zemljevide pokazal na prosvetnem oddelku v Kamniku, kjer so takoj mlademu fantu naročili izdelavo zemljevidov za vse šole v kamniškem okraju. Kmalu so zanj izvedeli tudi v Ljubljani. S svojimi izredno natančnimi izdelki je postal cenjen tudi pri najširši javnosti. Nekega dne je prišel iz Ljubljane banski šolski inšpektor in naročil izdelavo večjega števila zemljevidov za šole v Sloveniji. Njegovih kartografskih izdelkov tedaj še niso razmnoževali, zato so šole uporabljale le unikate.

Leta 1929 je odšel na delo v Vojno geografski inštitut v Beograd. Tam se je pogloblje seznanil z metodami kartografskega dela. Po enem letu se je vrnil domov v Suhadole, kjer sta ga čakala družina in zemlja. Po prihodu domov so nenehno prihajala nova naročila. Naročali so mu izdelavo turističnih, gozdarskih, vinogradniških in reliefnih zemljevidov. In tako so tekla leta. Prišel je april leta 1941. Med vojno je izdelal veliko zemljevidov za partizane, zato je bil dvakrat zaprt v Begunjah, nato pa do konca vojne interniran v Salzburgu.

Po vojni je bila velika potreba po zemljevidih. Naročilo je sledilo naročilo. V tem času je izdelal veliko izvrstnih zemljevidov, med katerimi velja zlasti omeniti zemljevid »Slovenija in sosednje pokrajine«, v merilu 1 : 300.000 (v priredbi dr. V. Bohinca in F. Planine), ki je najpomembnejše Selanovo delo, zelo priznано doma in v tujini.

Odveč bi bilo na široko razlagati, da si je Selan pridobil ugled z velikim številom izvrstnih kartografskih del. Njegovi zemljevidi (in reliefne slike) niso le izredno natančni in vsebinsko bogati, temveč so tudi zelo lepo izdelani. On je namreč edini dosledno izpisoval vsa imena prostoročno in ustvaril izredno lepoto črk, ki jo ni mogoče doseči s strojem ali z drugimi tehničnimi pripomočki. Še zlasti velja omeniti veliko harmonijo barv, s katerimi je na zemljevidih lepo prikazoval razgibanost reliefa.

Ivan Selan je zadnja leta izdeloval stenski zemljevid Slovenije v merilu 1 : 150.000, dva metra dolg in poldrugi meter širok. Ta splošno geografski zemljevid naj bi zajel tudi vse slovenske zamejske kraje, predvsem v Beneški Sloveniji, na Koroškem, avstrijskem Štajerskem in v Porabju na Madžarskem. V načrtu je imel tudi izdelavo nekaterih drugih zemljevidov.

Ivan Selan je hitel z delom, ne da bi opazil, da stara ura na njegovem zidu šteje čas mehko, tiho in vse tišje. Njegovo dragoceno delo nam bo ostalo v trajnem spominu.

Marko Zerovnik